Moldova Suverană

COTIDIAN AL GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA

Ziarul apare de la 1 mai 1924 | JOI, 23 IULIE 1992 | NR. 103 (17973) | PREȚUL 1 rub. | FAX: 23-35-01

MS — LEGEA CU PRIVIRE LA ACTIVITATEA PRESEI AR TREBUI SĂ CONȚINĂ O SINGURĂ FRAZĂ — PAG. 2

ȚĂRILE ÎN CARE STATUL DEȚINE TOATĂ PUTEREA SFÎRȘESC PRIN A-ȘI ATRAGE URA PROPRIILOR POPOARE — PAG. 3

IZVOARELE CARE PORNESC DE SUS, DE LA MUNTE, NE VOR UNI ÎNTR-O TREIME DE FIINȚĂ — PAG. 4

COMUNICAT

cu privire la întîlnirea dintre Președintele Republicii Moldova, Mircea Snegur, și Președintele Federației Ruse, Boris Elțin.

Președintele Republicii Moldova și Președintele Federației Ruse s-au întîlnit în ziua de 21 iulie 1992, la Moscova, în baza unei înțelegeri reciproce pentru a elabora un complex de măsuri în vederea încetării conflictului armat în raioanele din zona nistreană și realizării reglementării lui politice echitabile. Ei sînt unanimi în părerea că soluționarea acestei probleme este posibilă numai prin mijloace pașnice, pe bază de tratative, în conformitate cu normele general acceptate ale dreptului internațional, cu prevederile Statutului O.N.U. și înțelegerile din cadrul C.S.C.E.

Cei doi președinți au convenit ca încetarea conflictului și asigurarea reglementării politice să se bazeze pe respectarea de către toate părțile interesate a următoarelor principii fundamentale:

respectarea suveranității, independenței și integrității teritoriale a Republicii Moldova;

respectarea neabătută a drepturilor omului, inclusiv a drepturilor persoanelor aparținînd minorităților naționale;

stabilirea, prin metode politice, inclusiv pe cale parlamentară, a unui statut special, în componența Republicii Moldova, pentru teritoriul de pe malul stîng al Nistrului din zona nistreană;

acordarea populației de pe malul stîng al Nistrului din zona nistreană a dreptului de a-și hotărî singură soarta în cazul modificării statutului de stat al Republicii Moldova;

excluderea oricăror acțiuni, din orice parte care ar putea să împiedice reglementarea conflictului prin mijloace pașnice, politice.

Federația Rusă este gata să contribuie prin metode politice la realizarea tuturor principiilor sus-menționate.

Federația Rusă își exprimă disponibilitatea de a întreprinde, împreună cu celelalte părți, măsuri pentru crearea condițiilor în vederea revenirii refugiaților la locurile de baștină.

Părțile au semnat Convenția cu privire la principiile reglementării pașnice a conflictului armat din zona nistreană a Republicii Moldova.

Cei doi președinți au convenit să încredințeze unor grupuri de experți elaborarea de măsuri concrete vizînd toate aspectele reglementării. Aceste grupuri își vor începe activitatea imediat.

Cei doi președinți și-au reiterat intenția fermă de a acționa în spiritul bunei credințe, încrederii reciproce și colaborării pentru reglementarea problemei zonei nistrene a Republicii Moldova și pentru dezvoltarea relațiilor dintre cele două țări.

Președintele Federației Ruse și-a exprimat speranța că Republica Moldova va găsi în timpul apropiat posibilitatea de a deveni membru cu drepturi depline al Comunității de State Independente.

Președintele M. Snegur și-a exprimat convingerea că ratificarea cît mai grabnică, de către Sovietul Suprem al Federației Ruse, a Tratatului cu privire la principiile relațiilor interstatale dintre cele două țări ar contribui la dezvoltarea multilaterală a legăturilor de prietenie dintre Republica Moldova și Federația Rusă.

La întîlnire au participat reprezentanți ai zonei nistrene.

Semnarea Convenției între Moldova și Rusia

La 21 iulie, a avut loc la Kremlin ceremonia de semnare a Convenției cu privire la reglementarea pașnică a conflictului armat din zona nistreană a Republicii Moldova. Documentul a fost semnat de dl Mircea Snegur, Președintele Republicii Moldova și Boris Elțin, Președintele Federației Ruse.

La procedura de semnare au asistat: din partea Republicii Moldova — Valerian Verstiuc, prim-viceministru de stat, Victor Catană, prim-viceministru al afacerilor interne, Ion Cebuc, șeful reprezentanței Republicii Moldova la Moscova, alte persoane oficiale; din partea Federației Ruse — Aleksandr Rutkoi, vicepreședintele Rusiei, Egor Gaidar, prim-ministru, Ghenadi Burbulis, consilier de stat, alte persoane oficiale.

Au fost prezenți, de asemenea, reprezentanți ai zonei nistrene a Republicii Moldova.

După semnarea convenției, Președintele Mircea Snegur și Președintele Boris Elțin au răspuns unor întrebări ale ziariștilor, exprimîndu-și cu acest prilej speranța că acest prim pas spre reglementarea conflictului armat din zona nistreană a Republicii Moldova va fi eficient și va fi urmat de alte acțiuni, care vor conduce la soluționarea definitivă și cît mai grabnică a conflictului.

CONVENȚIE

cu privire la principiile reglementării pașnice a conflictului armat din zona nistreană a Republicii Moldova

Republica Moldova și Federația Rusă,

năzuind spre încetarea totală și cît mai grabnică a focului și spre reglementarea conflictului armat din raioanele nistrene prin mijloace pașnice;

reafirmîndu-și atașamentul față de principiile Statutului O.N.U. și Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa;

salutînd înțelegerea de principiu realizată la 3 iulie 1992 între Președintele Republicii Moldova și Președintele Federației Ruse, au convenit următoarele:

Articolul 1

1. Din momentul semnării Convenției, părțile în conflict își asumă angajamentul de a întreprinde toate măsurile necesare pentru încetarea totală a focului, precum și a oricăror acțiuni armate, una împotriva celeilalte.

2. Odată cu încetarea focului, părțile în conflict procedează la retragerea unităților forțelor lor armate și a celorlalte formațiuni, a tehnicii de luptă și armamentului, urmînd să încheie acest proces în decurs de șapte zile. Scopul unei asemenea dezangajări este crearea unei zone de securitate între părțile în conflict. Coordonatele concrete ale zonei vor fi stabilite printr-un protocol special al părților angajate în realizarea prezentei Convenții.

Articolul 2

1. În scopul asigurării controlului asupra realizării măsurilor prevăzute în articolul 1, precum și al asigurării regimului de securitate în zona menționată, se instituie o Comisie de control unificată, formată din reprezentanți ai celor trei părți angajate în reglementare. Comisia folosește în activitatea sa grupuri de observatori militari create în concordanță cu toate înțelegerile anterioare, inclusiv cvadripartite. Comisia de control procedează la îndeplinirea sarcinilor ce-i incumbă conform prezentei Convenții, în termen de șapte zile din momentul semnării Convenției.

2. Fiecare din părțile angajate în activitatea Comisiei își numește reprezentanții în componența acesteia. Locul de reședință al Comisiei de control este orașul Bender.

3. În scopul realizării măsurilor sus-menționate, Comisiei de control i se afectează contingente militare create pe bază de voluntariat și reprezentînd părțile angajate în îndeplinirea prezentei Convenții. Amplasarea acestor contingente și folosirea lor pentru asigurarea regimului de încetare a focului și a securității în zona de conflict se înfăptuiesc în conformitate cu deciziile Comisiei de control, pe bază de consens. Componența numerică, statutul, condițiile de introducere în zona de conflict și de retragere a contingentelor militare se stabilesc printr-un protocol separat.

4. În cazul nerespectării condițiilor prezentei Convenții, Comisia de control cercetează împrejurările în care s-au produs încălcările și ia de urgență măsurile cuvenite pentru restabilirea păcii și ordinii de drept, precum și pentru neadmiterea unor asemenea încălcări pe viitor.

5. Activitatea Comisiei de control și a forțelor afectate acesteia este finanțată de toate părțile, pe bază de cote.

Articolul 3

Orașul Bender, ca loc de reședință a Comisiei de control — și avîndu-se în vedere complexitatea deosebită a situației — este declarat zonă cu regim sporit de securitate, care se asigură de către contingentele militare ale părților angajate în realizarea prezentei Convenții.

Comisia de control asigură menținerea ordinii de drept în or. Bender în interacțiune cu subunitățile de poliție și de miliție, acestea avînd efective limitate.

Activitatea economico-administrativă este asigurată în Bender de către organele existente de autoadministrare din oraș, iar în caz de necesitate — împreună cu Comisia de control.

Articolul 4

Unitățile armatei a 14-a a Forțelor Armate ale Federației Ruse, dislocate în Republica Moldova, vor respecta cu strictețe neutralitatea. Cele două părți în conflict își asumă obligația de a respecta neutralitatea și de a se abține de la orice acțiuni ilicite față de patrimoniul militar, față de militarii acestei armate și membrii familiilor lor.

Problemele privind statutul armatei, procedura și termenele retragerii ei pe etape vor fi soluționate în cadrul tratativelor dintre Federația Rusă și Republica Moldova.

Articolul 5

1. Părțile în conflict consideră inadmisibilă aplicarea oricăror sancțiuni sau blocade. În acest context, vor fi înlăturate imediat orice obstacole din calea circulației mărfurilor, serviciilor și oamenilor, vor fi luate măsurile cuvenite în vederea anulării stării de urgență pe teritoriul Republicii Moldova.

2. Părțile în conflict vor proceda imediat la negocieri în vederea reglementării problemelor legate de revenirea refugiaților la locurile de baștină, acordarea de ajutor populației din raioanele care au avut de suferit și refacerea obiectivelor economice și a caselor de locuit. Federația Rusă va acorda sprijinul necesar în acest sens.

3. Părțile în conflict vor întreprinde toate măsurile pentru accesul neîngrădit al ajutoarelor umanitare internaționale în zona de reglementare.

Articolul 6

Pentru difuzarea informației obiective despre situația din zona de reglementare, părțile creează pe lîngă Comisia de control un centru de presă comun.

Articolul 7

Părțile pornesc de la premisa că măsurile prevăzute în prezenta Convenție constituie o importantă parte componentă a procesului de reglementare a conflictului prin mijloace pașnice, politice.

Articolul 8

Prezenta Convenție intră în vigoare din momentul semnării.

Acțiunea prezentei Convenții este suspendată prin acordul comun al părților sau în cazul în care una din părțile contractante o denunță, fapt care implică încetarea activității Comisiei de control și a contingentelor militare afectate acesteia.

Perfectat la Moscova în data de 21 iulie 1992.

Pentru Republica Moldova
Mircea SNEGUR,

Pentru Federația Rusă
Boris ELȚIN

CINE VINE? CINE PLEACĂ?



Foto de S. VORONIN

ACTIVITATEA PARLAMENTULUI

În cadrul ședinței de seară din 21 iulie a sesiunii Parlamentului Moldovei, deputații au continuat discutarea noii structuri a Guvernului, președinții comisiilor parlamentare permanente și ai cluburilor de deputați prezentînd propuneri în acest sens. Majoritatea comisiilor și cluburilor au susținut, în mare, structura propusă a noului guvern, deși s-au efectuat și o serie de modificări substanțiale.

Cum nu s-a ajuns însă la o părere comună, proiectul propus de primul ministru a fost acceptat în linii mari, creîndu-se o comisie parlamentară care va generaliza toate concluziile și propunerile și va definitiva proiectul, acesta urmînd să fie prezentat spre examinare.

La sfîrșitul ședinței a luat cuvîntul David Atkinson, șeful delegației Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, aflată în republică într-o vizită de lucru. Dl Atkinson a menționat în alocuțiunea sa că delegația pe care o conduce a luat cunoștință de situație la fața locului, a avut o serie de întîlniri cu conducătorii republicii și cu locuitorii ei, cu reprezentanți ai partidelor și mișcărilor social-politice. El a subliniat că delegația avea drept sarcină să controleze respectarea principiilor democrației și valorilor general-umane în republică și că după încheierea vizitei va prezenta un raport în Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei. Dl David Atkinson a menționat că delegația intenționează să recomande în raport ca Moldova să fie primită în acest prestigios organism internațional cu statut de invitat special, iar apoi de membru cu drepturi depline. Totodată, a arătat el, pentru aceasta trebuie să se pună capăt războiului în republică. S-a subliniat că nu poate exista altă cale de soluționare a conflictului decît cea pașnică și că reglementarea lui poate fi asigurată numai prin compromisuri și negocieri.

În alocuțiunea sa reprezentantul Adunării Parlamentare a Consiliului Europei a apreciat că trebuie eliminată nu numai calea militară de soluționare a conflictului, dar și pericolul militar în general. În acest context, domnia sa a menționat că este necesar să fie rezolvată problema statutului armatei ruse în Moldova.

* * *

Ieri, la ședința de dimineață, Președintele Republicii Moldova dl Mircea Snegur a informat deputații despre tratativele și documentele semnate în ajun la Moscova cu Președintele Federației Ruse Boris Elțin. Apoi Parlamentul a continuat să dezbată proiectul de lege referitor la structura Guvernului.

(Moldova-pres).

ACTUALITATEA ÎN GUVERN

Comisia Superioară de Atestare

Guvernul Republicii Moldova a adoptat hotărîrea «Cu privire la funcțiile de bază, structura și Regulamentul Comisiei Superioare de Atestare a Republicii Moldova».

În conformitate cu această hotărîre, se stabilesc funcțiile principale ale Comisiei Superioare de Atestare a Republicii Moldova: formarea și asigurarea funcționării eficiente a sistemului unic de atestare a cadrelor științifice și științifico-didactice; formarea comisiilor de experți și consiliilor de conferire a gradelor științifice; elaborarea și aprobarea regulamentelor comisiilor de experți, consiliilor de conferire a gradelor științifice, precum și a instrucțiunilor de conferire a titlurilor științifico-didactice; controlul, examinarea și adoptarea hotărîrilor privind activitatea comisiilor de experți și consiliilor de conferire a gradelor științifice; participarea la elaborarea și realizarea programelor de asigurare a direcțiilor științifice prioritare cu cadre de înaltă calificare, la efectuarea expertizei direcțiilor prioritare de dezvoltare a științei; studierea și propagarea experienței înaintate în domeniul pregătirii și atestării cadrelor științifice și științifico-didactice; nostrificarea diplomelor cadrelor științifice obținute în străinătate.

Pregătirea cadrelor

În scopul reglementării procesului de pregătire a cadrelor pentru economia națională a Republicii Moldova: Guvernul Republicii Moldova a emis o dispoziție, în conformitate cu care se acceptă propunerea Comitetului de Stat pentru Problemele Reformei Economice și Ministerului Științei și Învățămîntului privind nomenclatoarele profiluri și specialități prioritare pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățămînt superior și mediu de specialitate din Republica Moldova.

Conform prezentelor nomenclatoare pregătirea cadrelor în instituțiile de învățămînt din republică s-a hotărît să se efectueze începînd cu anul curent de învățămînt.

Ministerului Științei și Învățămîntului, de comun acord cu Comitetul de Stat pentru Problemele Reformei Economice, i s-a permis ca, în baza propunerilor prezentate de ministere, unități economice și conform efectivului de cadre necesar economiei naționale, să introducă modificări și completări în nomenclatoarele de profiluri și specialități, aprobate prin prezenta dispoziție.

Conflictul trebuie soluționat doar pe cale pașnică

PREȘEDINTELE ION ILIESCU ÎN DIALOG CU PRESA LA COTROCENI

De la precedenta conferință de presă (19 iunie a. c.), activitatea Președintelui României, Ion Iliescu, a fost jalonată de cel puțin două momente majore: participarea domniei sale la reuniunea de la Istanbul, dedicată cooperării în zona Mării Negre, și, evident, reuniunea la nivel înalt a Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa (C.S.C.E.), desfășurată săptămîna trecută la Helsinki.

Pe cele două evenimente politice, cu rezonanțe internaționale, s-a axat briefing-ul președintelui la întîlnirea cu ziariștii români și străini, ce a avut loc recent la Cotroceni.

O atenție deosebită a fost acordată în cadrul conferinței de presă situației din Republica Moldova. Președintele României a reiterat, și cu acest prilej, convingerile sale politice: conflictul din raioanele estice ale Moldovei trebuie soluționat doar pe cale pașnică, fiind necesară, înainte de toate, retragerea armatei a 14-a (cu statut de armată străină, aflată pe teritoriul unui stat independent și suveran), prezența politică activă a României în soluționarea conflictului pe calea tratativelor.

Răspunzînd unei întrebări ce viza o tematică apropiată, referitoare la statutul românesc sau neromânesc al Transnistriei, domnul Ion Iliescu, evocînd cîteva date istorice incontestabile, a făcut o diferențiere clară între aspectul juridic al problemei și abordarea ei politică. «Pornind de la premisele reglementărilor existente — a spus domnia sa — România respectă principii statuate în documentele internaționale privitoare la recunoașterea actualelor frontiere și la inviolabilitatea lor».

(Rompres — Moldova-pres).

Petru CĂRARE

INSTANTANEE

VIZA DE OCUPANT

Zice un zevzec,
Năvălind mereu:
— Eu,
Pe unde trec,
E pămîntul meu...

DESPRE UN CAMELEON

— Merge fanfoș —
Om de stat!
Și ce-i ferchește individul!
Zău, de cînd s-o fi schimbat?
— De cînd...
Și-a schimbat partidul.

MANCURȚII ȘI UNIREA

După negre meditații,
Strigă într-un glas
Cu toții:
— Ce unire, bre, cu frații
Cînd noi
Ne-am unit cu... hoții?

VECHIUL OCUPANT

— Nu dorești eliberare?
Te opui?
Te vîr la zdup!
Planul meu
E sfînt și mare:
Tot ce văd — atît ocup.

UN «DEMOCRAT» DE — AIUREA

— Da, eu așa-nțeleg democrația:
Îmi bat în cuie
Casa în Rusia,
Iar tu aici,
Făr de a protesta,
Îmi pui la dispoziție casa ta...

NOI ȘI MUSAFIRII NEPOFTIȚI

Noi — deștepți
Cu bunătate,
Ei — cu planuri noi, șirete;
Noi — cu vinuri
Și bucate,
Ei — cu gloanțe și cu rachete.

CVARTIRANTUL

Stau în prag
Și mult mă mir:
Tip atît de arogant!
Îl poftesc
Ca musafir,
El se-anunță... CVARTIRANT.

Spirit gospodăresc

În una din livezile asociației agricole «Victoria», raionul Briceni, de mai multă vreme se afla aproape în deplină părăsire o clădire încăpătoare, cu temelia desul de trainică, care pe timpuri servise drept cămin pentru cazarea studenților ce veneau în fiecare toamnă să-i ajute pe grîmăncăuțeni la recoltarea fructelor, zarzavaturilor, la alte lucrări de sezon. Unii din membrii cîrmuirii erau de părerea că edificiul, chipurile, și-ar fi trăit veacul și-i bun de demolat. Alții, mai chibzuiți, îi sfătuiau pe primii să nu se pripească, ci să mai îngăduie că vremile se cam schimbă. Dacă se iscă ceva, afirmau cei din urmă, și clădirea e bună de pus în uz; după ce o demolăm, să purcedem la ridicarea alteia?

Și acel ceva s-a iscat chiar pe la sfîrșitul anului trecut, cînd la una din ședințele cîrmuirii N. V. Ambros propuse să se deschidă în gospodărie o mezelărie.

— Nicolae are perfectă dreptate, îl susținu cineva. Dacă dispunem de un bun sector zootehnic, de ce nu am avea și o mezelărie ca să nu umblăm prin lume cu căciula în mîini cînd ni se iscă în sat vreo trebuință: nuntă, cumătrie, înmormîntare ori vine o sărbătoare?

Astfel în scurt timp încăperea, despre care vorbeam mai sus, a fost dotată cu utilajele necesare, mai întîi aplicîndu-i-se o reparație gospodărească, apoi pusă în deplină folosință.

În secție am putut angaja 17 oameni, îmi relată Nicolae Vasile Ambros, mezelarul-șef. În răstimpul de cînd lansăm producție în sfera de consum am reușit deja să răscumpărăm nu numai clădirea, ci și tot utilajul tehnologic, iar gospodăria a obținut un venit curat de peste 2 milioane de ruble.

Tot dl Ambros mi s-a mai destăinuit, că în vara aceasta va mai intra în folosință o linie tehnologică a mezelăriei — cea de pregătire a conservelor din carne. Utilajele principale au și fost montate și încercate. Vorba ceea: cine caută găsește.

V. PELIN.